

চৰীয়তৰ স্বয়ংসম্পূৰ্ণতা আৰু
বদি‘আতৰ ভয়াৰহতা

শ্বাইখ মুহাম্মদ বনি ছলহে আল

উছাইমীন

এই পুস্তকিটোত দ্বীনৰ পৰিপূৰ্ণতা

আৰু নখিঁত হোৱা আৰু

বদি‘আতীসকলৰ বিভিন্ন আপত্তি

লগতে সহিতৰ বিভিন্ন যুক্তিৰ উত্তৰ

কোৰআন আৰু ছুন্নাহৰ আলোকত

অতি সুন্দৰভাৱে দাঙি ধৰা হৈছে। ইয়াৰ

বাহিৰে পুস্তকিটোত ৰাছুলুল্লাহ

চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ
ইত্তবো বা অনুকৰণ সাব্যস্ত হোৱাৰ
বাবে যবোৰ বিষয় প্ৰয়োজনীয়
সহেবোৰ সংক্ষিপ্তভাৱে বৰ্ণনা কৰা
হৈছে।

<https://islamhouse.com/২৮০২২১৯>

- চৰীয়তৰ স্বয়ংসম্পূৰ্ণতা আৰু
বদি‘আতৰ ভয়াৰহতা
 - ভুমকিা
 - ৰাছুল চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে লৈ অহা দ্বীনটো
এটা পূৰ্ণাঙ্গ দ্বীন:

- কোৰ আনত সকলো বস্তুৰ
বৰ্ণনা আছে:
- এটা প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ উত্তৰ:
- হে মোৰ ভাইসকল!
- দ্বীনৰ ভতিৰত নতুন
আৱষ্কিাৰ কৰা বদি‘আত বা
গুমৰাহী:
- ওমৰ বাদয়িাল্লাহু আনহুৰ
উক্ৰিৰি ব্যাখ্যা:
- মাদৰাছা নৰিমাণ, কতিাপ আদা
লিখি আৰু সংকলন কৰা
বদি‘আত নহয়
- ৰাছুলৰ ইত্তবো বা অনুসৰণ
বাস্তবায়নৰ চৰ্তসমূহ:
- ইবাদত কৰুল হোৱাৰ
পুৰ্বচৰত:

- মানৱাত্মাৰ ওপৰত বদি‘আতৰ
কু-প্ৰভাৱ:
- পৰশিষ্টি

চৰীয়তৰ স্বয়ংসম্পূৰ্ণতা আৰু বদি‘আতৰ ভয়াৱহতা

শ্বাইখ মুহাম্মদ বনি ছলহে আল
উছাইমীন

অনুবাদ আৰু সম্পাদনা

ৰফিকুল ইছলাম বনি হাববিৰ ৰহমান
দৰঙী

ইছলামী বিশ্ববিদ্যালয় মদীনা ছৌদী
আৰব

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ভূমিকা

সকলো ধৰণৰ প্ৰশংসা কৰেগ মহান আল্লাহৰ বাবে। আমি তেওঁৰেই প্ৰশংসা কৰো, তেওঁৰ ওচৰতহে সাহায্য প্ৰাৰ্থনা কৰো, তেওঁৰ ওচৰতহে ক্ষমা বচিাৰো; আৰু আমি আমাৰ আত্মাৰ অনষ্টিতা লগতে আমাৰ আমলসমূহৰ বয়ো পৰণিতৰি পৰা আল্লাহৰ ওচৰত আশ্ৰয় বচিাৰো। আল্লাহে যাক হৃদায়ত দয়ি, তাক গোমৰাহ বা পথভ্ৰষ্ট কৰবিলৈ কোনো নাই আৰু তেওঁ যাক পথভ্ৰষ্ট কৰে তাক হৃদায়ত দণ্ডিতা কোনো নাই। মই সাক্ষ্য দণ্ডি য়ে, একমাত্ৰ আল্লাহৰ বাহৰি সত্য আন কোনো ইলাহ নাই, তেওঁৰ কোনো অংশীদাৰ নাই। মই আৰু

সাক্ষ্য দিওঁ য়ে, মুহাম্মদ তেওঁৰ বান্দা
আৰু ৰাছুল, তেওঁক আল্লাহ তা‘আলাই
হৃদায়ত আৰু সত্য দ্বীন প্ৰদান কৰা
প্ৰবেণ কৰছিলি। ফলত তেওঁ ৰছালতৰ
দায়িত্ব যথাযথভাৱে পালন কৰছি। আৰু
আমানত পোঁছাই দছি। উম্মতৰ
কল্যাণ সাধন কৰছি। আৰু মৃত্যুৰ
আগলকৈ আল্লাহৰ পথত যথাযথভাৱে
জহাদ কৰছি।

ৰাছুল চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে
লৈ অহা দ্বীনটো এটা পুৰ্ণাঙ্গ দ্বীন:

ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে তেওঁৰ উম্মতক দ্বীনৰ
বশিয়ৱে দনিৰ পোহৰৰ দৰে সু-স্পষ্ট
দলীলৰ ওপৰত ৰাখি থৈ গছে। একমাত্ৰ
দুৰ্ভগীয়াৰ বাহিৰে আন কোনেও ইয়াৰ

পৰা বচিযুত বা পথভ্ৰষ্ট হ'ব নোৱাৰে।
উম্মতৰ প্ৰয়োজনীয় সকলো বস্তু
তওঁ স্পষ্ট কৰিছে। আনকি আবু যৰ
বাদয়িালাহু ‘আনহুৰে কৈছে,

«ما ترك النبي صلى الله عليه وسلم طائراً يقرب
جناحيه في السماء إلا ذكر لنا منه علماً».

“ৰাছুলুল্লাহ চাল্লালাহু আলাইহি
অছাল্লামে বতাহত ডেউকা মলো উৰা
থকা চৰাইৰ বিষয়েও আমাক শক্তি
দৰিলৈ এৰা নাই”।[১]

এজন মুশ্বৰকি ছালামান ফাৰছী
বাদয়িালাহু ‘আনহুক ক’লে,

«علمكم نبيكم حتى الخراة - آداب قضاء الحاجة -
قال: «نعم، لقد نهانا أن نستقبل القبلة بغائط أو
بول أو أن نستنجي بأقل من ثلاثة أحجار، أو أن
نستنجي باليمين أو أن نستنجي برجيع أو عظم».

“তোমালোকৰ নবীয়ে তোমালোকক সকলো শকাইছে, আনকি শৌচ আৰু প্ৰচাৰৰ নিয়ম-পদ্ধতিও। তেওঁ ক’লে, ‘হয়’। ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে আমাক শৌচ আৰু প্ৰচাৰৰ সময়ত কবিলামুখী হোৱাৰ পৰা, তনিতাতকৈ কম শীলগুটিৰ দ্বাৰা প্ৰতিৰতা অৰ্জন কৰাৰ পৰা, সোঁ হাতৰ দ্বাৰা প্ৰতিৰতা অৰ্জন কৰা অথবা গোবৰ আৰু হাড়ৰ দ্বাৰা প্ৰতিৰতা অৰ্জন কৰিবলৈ নিষিধে কৰিছে”। [২]

আৰু আপুনিকোৰ আন অধ্যয়ন কৰিলে দেখিবলৈ পাব, আল্লাহ তা‘আলাই তাত দ্বীনৰ মৌলকি বিষয়সমূহ আৰু শাখা-প্ৰশাখাসমূহ সকলো বৰ্ণনা কৰিছে।

তাওহীদৰ প্ৰকাৰসমূহ সবিস্তাৰে
কোৰআনত বৰ্ণনা কৰছি। আনকা
কাৰোবাৰ ঘৰত প্ৰৱেশে কৰবিলৈ হ’লে
কনেকৈ অনুমতি গ্ৰহণ কৰবি লাগবি
আৰু এটা বঠিকত বহিলে কা কা
শষিটাচাৰ অৱলম্বন কৰবি লাগবি,
সহেটোও কোৰআনত বৰ্ণনা কৰা
দছি। আল্লাহ তা‘আলাই কছে,

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا
فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝﴾

[المجادلة: ١١]

“হে মুমিনসকল! তোমালোকক যতেয়া
কোৱা হয় ‘বঠিকত স্থান প্ৰশস্ত
কৰি দিয়া’ ততেয়া তোমালোকে স্থান

প্ৰশস্ত কৰা দৰি, আল্লাহে
 তোমালোকৰ বাবে ঠাই প্ৰশস্ত কৰা
 দৰি; আৰু যতেয়া তোমালোকক
 কোৱা হয়, ‘উঠা’ ততেয়া উঠা যাবা।
 তোমালোকৰ ভতিৰত যসিকলে ঈমান
 আনছে আৰু যসিকলক জ্ঞান দান কৰা
 হৈছে, আল্লাহে তওঁলোকক উচ্চ
 মৰ্যদা প্ৰদান কৰবি; আৰু
 তোমালোকে যিকৰা সেই সম্পৰ্কে
 আল্লাহ সবশিষে অৱহতি।” [ছূৰা আল-
 মুজাদালাহ, [আয়াত: ১১](#)]

আল্লাহ তা‘আলাই আৰু কৈছে,

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ
 حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۚ ۲۷ فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فِيْهَا اَحَدًا فَلَا
 تَدْخُلُوْهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَاِنْ قِيْلَ لَكُمْ اَرْجِعُوْا

فَأَرْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾
[النور : ٢٧ ، ٢٨]

“হে মুমিনসকল! তোমালোককে নিজৰ ঘৰৰ বাহিৰে আনৰ ঘৰত অনুমতি নোলাওৱা লকৈ আৰু গৃহবাসীসকলক ছালাম নদিয়া লকৈ ঘৰত প্ৰৱেশে নকৰবি। এইটোৱে তোমালোকৰ বাবে কল্যাণকৰ, যাতো তোমালোককে উপদশে গ্ৰহণ কৰা। এতকে যদি তোমালোককে তাত কোনো ব্যক্তকি নোপোৱা তনেহে’লে তোমালোকক অনুমতি নদিয়া লকৈ তোমালোককে তাত প্ৰৱেশে নকৰবি; আৰু যদি তোমালোকক কোৱা হয় যে, ‘উভতি যোৱা’ তনেহে’লে তোমালোককে উভতি যোৱা। এইটোৱেই তোমালোকৰ বাবে অধিক

পৰত্ৰি। তোমালোকে যাকিৰা
আল্লাহে সেই বিষয়ে সম্বন্ধ অৰুগত”।
[ছুৰা আন-নূৰ, আয়াত: ২৭,২৮]

লবিছ-পোছাক-পৰধিানৰ শষ্টিটাচাৰ
বৰ্ণনা কৰি আল্লাহ তা’আলাই কছে,

﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرُجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ
بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

[النور : ٦٠]

“আৰু বৃদ্ধা নাৰীসকল, যাসিকলে
ববিছৰ প্ৰত্যাশা নকৰে, সহিতৰ বাবে
কোনো দোষ নাই, যদি সহিতে নিজৰ
সৌন্দৰ্য প্ৰদৰ্শন নকৰি সহিতৰ
অলপ পোছাক খুলিৰাখে কনিতু এনে
নকৰাটোৱে সহিতৰ বাবে উত্তম; আৰু

আল্লাহ সৰ্বশৰোতা, মহাজ্ঞানী”।

[ছুৰা আন-নূৰ, আয়াত: ৬০]

আল্লাহ তা‘আলাই আৰু কহে,

(يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۵۹) [الاحزاب :

[৫৭

“হে নবী! তুমি তোমাৰ স্ত্ৰীসকলক,
কন্যাসকলক আৰু মুমিনসকলৰ
স্ত্ৰীসকলক কোৱা যে, ‘সহিত যেনে
সহিতৰ জলিবাব[৩]ৰ কিছু অংশ নজিৰ
ওপৰত ওলোমাই লয়, সহিতক চৰ্নি
পোৱাৰ ক্ষতেৰত এইটোৱেই
আটাইতকৈ সঠিক পন্থা। ফলত সহিতক
কষ্ট দিয়াও নহ’ব। আল্লাহ অত্যন্ত

ক্ষমাশীল, পৰম দয়ালু”। [ছূৰা আন-
আহযাব, আয়াত: ৫৯]

আল্লাহ তা‘আলাই আৰু কৰ্ছৈ,

﴿وَلَا يَضْرِبَنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾
[النور : ৩১]

“আৰু সহিত যেনে নজিৰ গোপন
সৌন্দৰ্য প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে সজোৰে
মাটি খোজ নাকাঢ়ে”। [ছূৰা আন-নূৰ,
আয়াত: ৩১]

আল্লাহ তা‘আলাই আৰু কৰ্ছৈ,

﴿وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ
الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [البقرة: ১৮৯]

“আবু ভাল কাম এইটো নহয় য়ে,
 তোমালোকো পছিফালৰ পৰা ঘৰত
 প্ৰৱশে কৰবি। কনিতু ভাল কাম হুইছে,
 য়িয়ে তাকওৱা অৱলম্বন কৰে; আবু
 তোমালোকো গৃহসমূহত তাৰ দুৱাৰৰে
 প্ৰৱশে কৰা আবু আল্লাহক ভয় কৰা,
 যাত তোমালোকো সফল হোৱা”। [ছুৰা
 আল-বাকাৰা, **আয়াত: ১৮৯**]

ইয়াৰ বাহিৰেও অসংখ্য আয়াত আছে,
 যবিতোৰৰ দ্বাৰা এই কথা স্পষ্ট হয়
 য়ে, এই দ্বীন পৰিপূৰ্ণ, নখিত আবু
 পূৰ্ণাঙগ। এই দ্বীনৰ মাজত কৰি বৃদ্ধি
 কৰা অথবা হুৰাস কৰাৰ কোনো
 প্ৰয়োজন নাই। এই বাবহে আল্লাহ
 তা‘আলাই কোৰআনৰ বশেষিত্য
 বৰ্ণনা কৰি কুইছে,

(وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً
وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ [النحل: ٨٩]

“আৰু আমা তোমাৰ ওপৰত কতিাব
অৱতীৰ্ণ কৰছিো প্ৰতিটিো বিষয়ৰ
স্পষ্ট বৰ্ণনা সহকাৰে, হৃদায়ত, বহমত
আৰু মুছলমিসকলৰ বাবে
সুসংবাদস্বৰূপ”। [ছুৰা আন-নাহাল,
আয়াত: ৮৯]

কোৰআনত সকলো বস্তুৰ বৰ্ণনা
আছে:

মানৱজাতিয়ে সহিতৰ মু‘আমালা
(লেনেদনে) মু‘আশ্বাৰা
(দাম্পত্যজীৱন)সহ জীৱনৰ যাৱতীয়
ক্ৰমত যি যি বস্তুৰ প্ৰয়োজন
অনুভৱ কৰে সেই সকলোবোৰ

বৰ্ণনা আল্লাহ তা‘আলাই কোৰআনত দিছে। হয়তো প্ৰত্যক্ষভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে অথবা ইংগতিৰ দ্বাৰা নাইবা অৰ্থৰ দ্বাৰা বুজাইছে অথবা কথাৰ দ্বাৰা বুজাই দিছে।

হে মোৰ ভাইসকল! বহুতহে আল্লাহ তা‘আলাৰ এই বাণীৰ-

﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ
إِلَّا أُمَّةٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَرَرْنَا فِي الْأَكْتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾ [الانعام: ٣٨]

“আৰু পৃথিৱীত বচিবগকাৰী প্ৰত্যেকটো প্ৰাণী আৰু ডাউকাৰে উৰা এনে প্ৰত্যেকটো চৰাই, তোমালোকৰ দৰে একো একোটা উম্মত। আমি কতিবত কোনো ত্ৰুটি কৰা নাই। তাৰ পছিত সহিতক সহিতৰ প্ৰতপালকৰ ওচৰত

সমবতে কৰা হ'ব"। [ছুৰা আল-
আন'আম, আয়াত: ৩৮] - তাফছীৰ কৰা
এই ব্যাখ্যা লিখিছে যে, مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ
عَنْ شَيْءٍ ইয়াত الْكِتَابِ কতিাবৰ দ্বাৰা
উদ্দেশ্য কৰা কৌৰআনক বুজোৱা
হৈছে – প্ৰকৃততে এই ব্যাখ্যাটো ঠিক
নহয়।

সঠিক ব্যাখ্যা হ'ল যে, ইয়াত কতিাবৰ
দ্বাৰা উদ্দেশ্য লাওহে মাহফুজ
বুজোৱা হৈছে। কাৰণ, কৌৰআনৰ
গুণাগুণ আল্লাহ তা'আলাই উল্লেখিত
আয়াতৰ নাফী বা 'না' সূচক বৰ্ণনা
(ত্ৰুটি কৰা নাই) ইয়াতকৈও অধিক
প্ৰাঞ্জল আৰু স্পষ্ট ভাষাত 'হয়'
সূচক শব্দৰ দ্বাৰা ব্যক্ত কৰা হৈছে।

সহেটো হছে, আল্লাহ তা‘আলাৰ বাণী,
তওঁ কছে,

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيِينًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ [النحل: ১৭৭]

“আৰু আমি তোমাৰ ওপৰত কিতাব
অৱতীৰ্ণ কৰছোঁ প্ৰতিটো বিষয়ৰ
স্পষ্ট বৰ্ণনা সহকাৰে, হৃদায়ত, বহমত
আৰু মুছলমিসকলৰ বাবে

সুসংবাদস্বৰূপ”। [ছুৰা আন-নাহাল,

আয়াত: ৮৯]

এই কথাটো উললখেতি আয়াত— مَا
فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ
-ৰ তুলনাত অধিক সুন্দৰ আৰু স্পষ্ট।

এটা প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ উত্তৰ:

কোনোবাই যদি এই প্ৰশ্ন কৰে যে,
কোৰ আনৰ কোন ঠাইত ছালাতৰ
ৰাকা‘আতসমূহৰ বৰ্ণনা আছে? যাহিত্তে
আমাি কোৰ আনত ছালাতৰ
ৰাকাতসমূহৰ বৰ্ণনা নাপাওঁ তনেহে’লে
আল্লাহ তা‘আলাৰ এই বাণী,

(وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيِينًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً
وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ [النحل: ٨٩])

“আৰু আমাি তোমাৰ ওপৰত কতিাব
অৱতীৰ্ণ কৰছিো প্ৰতিটিো বিষয়ৰ
স্পষ্ট বৰ্ণনা সহকাৰে, হৃদায়ত, বহমত
আৰু মুছলমিসকলৰ বাবে

সুসংবাদস্বৰূপ”। [ছুৰা আন-নাহাল,

আয়াত: ৮৯] এই আয়াতৰ দাবী কেনেকৈ
সঠিক হ’ব?

ইয়াৰ উত্তৰ হ'ছে, আল্লাহ তা'আলাই
 তওঁৰ এই পৰতিৰ কতিবত আমাক এই
 নৰ্দ্দশে প্ৰদান কৰিছে যে, আমাৰ
 ওপৰত ওৱাজবি বা অপৰহিাৰ্ৰ্য হ'ল যে,
 আমা যাত। ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু
 আলাইহি অছাল্লামে যকি ক'ছে। আবু তওঁ
 যদি দশি নৰ্দ্দশেনা দ'ছে। সেইটোৰ
 অনুসৰণ কৰো। আল্লাহ তা'আলাই
 ক'ছে,

(مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَّا
 أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۝ ۸۰) [النساء : ۸۰]

“যিয়ে ৰাছুলৰ আনুগত্য কৰিলে, সি
 আল্লাহৰই আনুগত্য কৰিলে; আবু
 যিয়ে বমিখ হ'ল, তেন্তে আমা তোমাক
 সহিতৰ ওপৰত তত্ৰ্ৰাধায়ক হ'চাপে।

প্ৰবেশ কৰা নাই”। [ছূৰা আন-নছা,
আয়াত: ৮০]

আল্লাহ তা‘আলাই আৰু কছে,

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۗ﴾ [الحشر: ৭]

“ৰাছুলে তোমালোকক যদি দিয়ে সেইটো
গ্ৰহণ কৰা, আৰু যতিৰ পৰা তেওঁ
তোমালোকক নিষেধ কৰে তাৰ পৰা
বৰিত থকা আৰু আল্লাহকহে ভয় কৰা,
নিশ্চয় আল্লাহ শাস্তি প্ৰদানত অতি
কঠোৰ”। [ছূৰা আল-হাশ্বৰ, আয়াত: ৭]

ছূন্নতৰ দ্বাৰা বৰ্ণিত বিষয়সমূহ
নিশ্চয় কোৰআনত নিৰ্দ্দেশিত। কাৰণ,
ছূন্নত অহীৰ দুটা প্ৰকাৰৰ মাজৰ এটা
প্ৰকাৰ; যতিৰ আল্লাহ তা‘আলাই

তওঁৰ ৰাছুলৰ ওপৰত নাযলি কৰছি।
আৰু তওঁক শিক্ষা দছি। যনে, আল্লাহ
তা‘আলাই কছে,

﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ۝ ١١٣﴾
[النساء : ١١٣]

“আৰু আল্লাহে তোমাৰ প্ৰতি কিতাব
আৰু হকিমত অৱতীৰ্ণ কৰছি। আৰু
তোমাক শিক্ষা দছি। যতি তোমাজনা
নাছিলি; আৰু তোমাৰ ওপৰত আল্লাহৰ
মহান অনুগ্ৰহ আছে।” [ছূৰা আন-নছা,
আয়াত: ১১৩]

ইয়াৰ ভিত্তিতে কৰ পাৰি য়ে, যতি তো
ছুনতত বৰ্ণতি হছে, সেইটো আচলতে
কোৰআনৰহে বৰ্ণনা।

হে মোৰ ভাইসকল!

যতেয়া আপোনা লোকৰ ওচৰত এই
বসিয়টো স্পষ্ট হ'ল, তেনেহে'লে
আপোনা লোকে কওকচোন, যদি দ্বীনে
আপোনা লোকক আল্লাহৰ সান্নিধ্য
লাভ কৰাব সেই দ্বীনৰ এনকুৱা
কোনো বধিান অৱশ্যিট আছে নকো
যাৰ বৰ্ণনা আপোনা লোকক
ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে দিয়া নাই, অথচ তেওঁ
পৃথিৱীৰ পৰা বদায় লৈছে? কতেয়াও
নহয়!

ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে দ্বীনৰ যাৱতীয় সকলো
বসিয় তেওঁৰ কথা, কৰ্ম আৰু স্বীকৃতি
দ্বাৰা বৰ্ণনা কৰি দিছে। কতেয়াবা

তেওঁ পূৰ্ণাঙ্গ বাক্যৰ দ্বাৰা, আকৌ
 কতেয়াবা প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ দ্বাৰা,
 আকৌ কতেয়াবা আল্লাহ তা'আলাৰ
 তৰফৰ পৰা প্ৰত্যন্ত গাওঁৰ পৰা
 কোনো অপৰিচিতি লোকক প্ৰবেশৰ
 দ্বাৰা -আল্লাহে এনে লোকক
 পঠাইছিলি যাতো ৰাছুলৰ বঠেকত আহি
 দ্বীনৰ এনকুৱা বিষয়সমূহ প্ৰশ্ন কৰে
 যব্বোৰ ৰাছুলৰ সৈতে থকা সদায়
 অৱস্থানকাৰী ছাহাবীসকলে প্ৰশ্ন কৰা
 নাছিলি। এই বাবেই তেওঁলোকে ৰাছুলৰ
 বঠেকত এনকুৱা এজন গাওঁলীয়া
 লোকৰ আগমনত আনন্দ হৈছিলি, যিয়ে
 ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামক গুৰুত্বপূৰ্ণ মাছাঙল
 সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন কৰি।

এজন মানুহে তাৰ ইবাদত, মু‘আমালা
আৰু মু‘আশ্বাৰাসহ যাবতীয় বিষয়ত যা
যা প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰে সেই
সকলোবোৰৰ বৰ্ণনা আল্লাহৰ ৰাছুল
চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে
তওঁলোকৰ বাবে দাঙি ধৰিছে। ইয়াৰ
প্ৰমাণ আল্লাহ তা‘আলাৰ এই বাণী –
তওঁ কৈছে,

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: 3]

“আজি মই তোমালোকৰ বাবে
তোমালোকৰ দ্বীনক সম্পূৰ্ণ
কৰিলো আৰু তোমালোকৰ ওপৰত
মোৰ অনুগ্ৰহ সম্পূৰ্ণ কৰিলো আৰু
ইছলামক তোমালোকৰ বাবে দ্বীন

হঁচাঁপে মনোনীত কৰলিো”। [ছূৰা আল-মায়দাঁ, আয়াত: ৩]

দুবীনৰ ভতিৰত নতুন আৰষিকার কৰা বদি‘আত বা গুমৰাহী:

হে মুছলমি ভাই! আপোনাৰ ওচৰত এই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো স্পষ্ট হোৱাৰ পছিত, এতয়া জানি থওক যে, যাি ব্ৰক্‌তয়ি়ে আল্লাহৰ দুবীনত নতুন কোনো বিষয় আৰষিকার কৰে যদিও তাৰ উদ্দেশ্য ভাল, কনিতু এই আৰষিকৃত বদি‘আতটো গুমৰাহী বা ভ্ৰষ্টতা হোৱাৰ লগতে আল্লাহৰ দুবীনৰ ক্ৰতেৰত অনাস্থা, প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হঁচাঁপহে গণ্য হ’বা। আৰু আল্লাহক তওঁৰ নজি বাণী- **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ** ত মছলীয়া বুলি সাব্যস্ত কৰা

হ'ব (নাউজুবল্লাহ)। কাৰণ, যদি বিযুক্তি আল্লাহৰ দ্বীনৰ মাজত কোনো বিষয় বা বধিান আৱশ্ৰিকৰ কৰিলে, যটিো দ্বীনৰ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়, তাৰ এই অৱস্থাই দাবী কৰে যে সি যেনেবি ক'লে, দ্বীন পৰাপূৰ্ণ নহয়, দ্বীন ইছলাম এতয়াও পৰাপূৰ্ণতা লাভ কৰা নাই। কাৰণ সি ভাৱিছে দ্বীনৰ যদি বধিানটো সি আৱশ্ৰিকৰ কৰিলে, সেইটো এতয়াও অৱশষ্টি আছে যটিোৰ দ্বাৰা সি আল্লাহৰ নকৈট্য লাভ কৰবি বচাৰে। ইয়াতকৈ আৰু আচৰতি বিষয়টো হ'ল যে, মানুহে এনকুৱা এনকুৱা বদি 'আত আৱশ্ৰিকৰ কৰে যটিো আল্লাহ তা'আলাৰ সত্বা, নামসমূহ আৰু ছফাতসমূহৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখে। তাৰ পছিত সি দাবী কৰে

যে, সি ইয়াৰ দ্বাৰা তাৰ প্ৰতাপালকৰ
মহত্ব সাব্যস্তকাৰী, তাৰ
প্ৰতাপালকৰ প্ৰতিৰতা বৰ্ণনাকাৰী
আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা সি আল্লাহ তা‘আলাৰ
এই বাণীৰ **فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ**

[البقرة: ٢٢] “তোমালোকো

আল্লাহৰ লগত আন কাকো

অংশীস্থাপন নকৰবি অথচ

তোমালোকো জানা” ইয়াৰ নৰিদ্দেশনা

বাস্তবায়নকাৰী। আপুনি ইয়াতকৈও

আৰু বছেৰি আচৰতি হ’ব, যতেয়া দখেবি

যে, আল্লাহ তা‘আলাৰ সত্বাৰ লগত

সম্পূৰ্ণত এনকোৱা এটা বদি‘আত

আৱষ্কিাৰ কৰিলি, যাৰ ওপৰত উম্মতৰ

ছালাফসকল বা ইমামসকলৰ কোনো

সমৰ্থন নাই, অথচ সি দাবী কৰে, সি

আল্লাহৰ মহত্ব আৰু প্ৰতিৰতা

বৰ্ণনাকাৰী আৰু আল্লাহ তা‘আলাৰ
বাণী-

{فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۲۲} [البقرة:

[۲۲

“তোমালোকে আল্লাহৰ বাবে শ্বৰীক
বা অংশী সাব্যস্ত নকৰিবা অথচ
তোমালোকে জানা” [ছূৰা আল-
বাকাৰাহ, আয়াত: ২২] ইয়াৰ যথাযথ
বাস্তবায়নকাৰী। লগতে যিয়ে তাৰ
আৱশ্বিকৃত বদি‘আতৰ বৰিোধতি
কৰি, তাক সিসাদৃশ্য সাব্যস্তকাৰী বা
দৃষ্টান্তস্থাপনকাৰী ইত্যাদি জঘন্য
বয়ো উপাধি দ্বাৰা ভূষতি কৰে।
এইদৰে আপুনি আৰু আশ্চৰ্য হ’ব এনে
সম্প্ৰদায়ৰ বিষয়ে যসিকলে আল্লাহৰ
দ্বীনত নথকা এনকুৱা কছিমান

বদি‘আত আৱষ্কিৰ কৰে যবি.ৰ
ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ লগত সম্পৃক্ত। ইয়াৰ
দ্বাৰা সহিত্তে দাবী কৰে যে, সহিত্তে
ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ প্ৰমেকি, ৰাছুলৰ সন্মান
ৰক্ষাকাৰী। আনহাতে যিয়ে সহিত্তৰ
আৱষ্কিত সেইব.ৰ বদি‘আতৰ লগত
ঐক্যমত পোষণ নকৰে, তাক সহিত্তে
ৰাছুলৰ শত্ৰু আৰু অসন্মানকাৰী
ইত্যাদি বয়ো উপাধিৰে আখ্যায়তি কৰা
গালি শপনা দিয়াে।

আৰু আশ্চৰ্যজনক বিষয় হৈছে, এই
ধৰণৰ লোকসকলে কয়, আমিয়েই
আল্লাহ আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ যথাযথ
সন্মান প্ৰদৰ্শনকাৰী। অথচ সহিত্তে

যতেয়া আল্লাহৰ দ্বীন বা তওঁৰ দয়া
 চৰীয়ত -যটিো লৈ পৃথৰীত আল্লাহৰ
 ৰাছুল আগমন কৰছিলি, তাত এনে
 কছুমান নৰ-আৰষ্কাৰ কৰে, যটিো
 তওঁৰ দ্বীনৰ অংশ নহয়, এনে
 অৱস্থাত সহিত্তে নশ্চয় আল্লাহ আবু
 তওঁৰ ৰাছুলতকৈ অগ্ৰগামী হ'ল। অথচ
 আল্লাহ তা'আলাই কছে,

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ [الحجرات: ١])

“হে ঈমান্দাৰসকল! তোমালোকে
 আল্লাহ আবু তওঁৰ ৰাছুলৰ আগত
 অগ্ৰৰ্ভতী নহ'বা আবু তোমালোকে
 আল্লাহৰ তাক্ৰা অৱলম্বন কৰা,
 নশ্চয় আল্লাহ সৰ্বশ্ৰোতা,

সৰ্ব্বজ্ঞ”। [ছূৰা আল-হুজৰাত, আয়াত:
১]

হে মুছলমি ভাইসকল! মই
আপোনালোকক প্ৰশ্ন কৰোঁ আৰু
আল্লাহৰ শপত লৈ কওঁ, মই বচাৰোঁ
আপোনালোকে মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ
আপোনালোকৰ অন্তৰৰ পৰা দৰি,
কৰেণে আবগেত মৌখিকভাৱে নহয়,
আপোনালোকৰ দ্বীনৰ দাবী অনুযায়ী
উত্তৰ দৰি, কাৰো অন্ধ অনুসৰণত
নহয়, যি ব্যক্তি দ্বীনৰ মাজত
এনেকুৱা কোনো বধিান আৱষ্টিকাৰ
কৰিলি, যিটো দ্বীনৰ অংশ নহয়,
সেইটো আল্লাহৰ সত্বাৰ লগত
সম্পৃক্ত হওক অথবা তেওঁৰ ছফিাত বা
গুণাগুণৰ লগত নাইবা তেওঁৰ সুন্দৰ

নামসমূহৰ লগত অথবা ৰাছুলুল্লাহ
 চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ লগত
 সম্পৃক্ত হওক। তাৰ পছিত সহিত কয়,
 আময়িহে আল্লাহ আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ
 সন্মান ৰক্ষাকাৰী। এইসকল লোক
 সঠিকি অৰ্থত আল্লাহ আৰু তেওঁৰ
 ৰাছুলৰ সন্মান ৰক্ষাৰ বিষয়ে অধিক
 হকদাৰ? নে সেইসকল লোক বছে
 হকদাৰ, যিসকলে অনু পৰমাণ আল্লাহে
 প্ৰদান কৰা চৰীয়তৰ পৰা বচিযুত
 নহয়? চৰীয়তৰ যবিতোৰ বধান
 তেওঁলোকৰ ওচৰত আহছে সেই
 সম্পৰ্কে তেওঁলোকে কয়, আমি ঈমান
 আনছো আৰু মনে প্ৰাণে বশ্বাস
 কৰছো সেই সমূহ বিষয়ৰ ওপৰত, যা
 বিষয়ে আমাক সংবাদ দিয়া হছে। আৰু
 কয়, যবিতোৰ বিষয়ে আমাক আদশে দিয়া

হৈছে বা নষিধে কৰা হৈছে সেইটো আৰ্মা
 শুনলিো আৰু মানলিো। আৰু যবিোৰ
 বষিয় চৰীয়তে লৈ অহা নাই সেইবোৰ
 বষিয় সম্পৰ্কে সহিত কয়, আৰ্মা বিৰিত
 থাকলিো, আমাৰ বাবে উচি নহ'ব য়ে,
 আৰ্মা আল্লাহ আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ
 ওপৰত অগ্ৰগামী হওঁ। আমাৰ বাবে
 উচি নহয় য়ে, আৰ্মা আল্লাহৰ দ্বীনত
 এনে কিছুমান বষিয় আৱষ্কাৰ কৰো
 যটিো তেওঁৰ দ্বীনৰ অংশ নহয়। এই
 উভয় দলৰ কোনটো দল আল্লাহ আৰু
 তেওঁৰ ৰাছুলৰ মুহাব্বতকাৰী হচিপে
 পৰগিগতি হোৱাৰ হকদাৰ আৰু সন্মান
 ৰক্ষাকাৰী হোৱাৰ হকদাৰ? নসিন্দহে
 ক'ব পাৰি, সেই দলটো উত্তম যসিকলে
 কয় আৰ্মা ঈমান আনছিো, বশ্বাস
 কৰছিো, আমাৰ ওচৰত যি সংবাদ

আহিছে, সেইটো মনে প্ৰাণে বশ্বাস
 কৰিছো, আমাক যি নিৰ্বিশেষে দিয়া হৈছে
 সেয়া আমি শুনিছো আৰু অনুসৰণ
 কৰিছো আৰু যিটো আমাক আদৰ্শে
 কৰা হোৱা নাই তাৰ পৰা আমি আমাৰ
 হাত গুচাই লগো আৰু তাৰ পৰা আমি
 বৰিত থাকিলো। তেওঁলোক আৰু কয়,
 আমি আল্লাহৰ চৰীয়াতৰ মাজত
 এনেকুৱা বিষয়বোৰ আৱিষ্কাৰ
 কৰিলো অক্ৰম যিটো চৰীয়াত নহয়
 আৰু এনেকুৱা কোনো বদি‘আত
 কৰিলো অক্ৰম যিটো দ্বীনৰ মাজত
 নাই। ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই যে,
 এই ধৰণৰ মানুহেই সহিতৰ নজিৰ
 মৰ্যদা কি সেয়া বুজি পাইছে আৰু
 স্ৰষ্টাৰ মৰ্যদা কি সেয়াও জানি
 পাৰিছে। প্ৰকৃতপক্ষেই সহিতই

আল্লাহ আৰু তেওঁৰ ৰাছুলক যথাযথ
 সন্মান দখেইৰাছে আৰু সহিতহে
 আল্লাহ আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ সঠিক
 মুহাব্বত আৰু ভালোপোৱাৰ
 বহিঃপ্ৰকাশ কৰছি। আনহাতে
 সেইসকল লোক কতেয়াও ইয়াৰ
 হুকদাৰ নহয়, যসিকলে আল্লাহৰ
 দ্বীনত নতুন কবি আৱষ্কিাৰ কৰছি,
 যটিো দ্বীনৰ মাজত বশ্বিাসত (ঈমান
 বা আক্বীদাত), কথা আৰু আমলত
 কতো নাই।

আপুনা আৰু আশ্চৰ্য হ'ব, সেই
 সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ বিষয়ে যসিকলে
 আল্লাহৰ ৰাছুলৰ এই বাণী—

بدعة، محدثة كل فإن الأمور ومحدثات «إياكم
 في ضلالة وكل ضلالة، بدعة وكل

النار» «স্বাধীন! তুমি মালিক নতুন
আৱিষ্কৃত বিষয়সমূহৰ পৰা দূৰতৈ থকা;
কাৰণ, প্ৰতিটো নতুন আৱিষ্কৃত বিষয়
বদি‘আত, আৰু প্ৰত্যেকে বদি‘আত
গোমবাহী বা ভ্ৰষ্টতা, আৰু প্ৰত্যেকে
গোমবাহীৰ পৰিণাম জাহান্নাম”। [8] -

এই মহান বাণীষাৰ সহিত। ভালকৈ জানে।
সহিত। এই কথাও জানে যে, আল্লাহৰ
বাছুলৰ বাণীত থকা «كُل»

«بِدْعَةٍ» «প্ৰত্যেকে বদি‘আত» কথাষাৰ
ব্যাপক অৰ্থত ব্যৱহৃত, মৌলিক।
ইয়াত ব্যাপকতাৰ আটাইতকৈ
শক্তিশালী শব্দ«كُل» ব্যৱহাৰ কৰা
হৈছে। আৰু এই শব্দটো যিজন
উচ্চাৰণ কৰিছে তেওঁ নিশ্চয় এই শব্দৰ
তাত্পৰ্য সম্পৰ্কে অৱগত। কাৰণ,
তেওঁ সকলো মাখলুকৰ তুলনাত অধিক

ভাষাবদি, মাখলুকৰ বাবে সবাতোকৈ
 বছেহিতিকাগুখামাখলুক। তেওঁ
 কতেয়াও এনকুৱা কথা উদ্দেশ্যবহীন
 কোৱা নাই। ফলত তেওঁ যতেয়া এই
 কথা «ضلالة» بدعة «كل»
 বদি“আত গোমৰাহী” কহৈছে, ততেয়া
 তেওঁ নশিচয় জানছিলি তেওঁ কিকহৈছে
 আৰু তেওঁ যিকহৈছে তাৰ অৰ্থ কাকি ফলত
 সাৰ্বকি দশিৰ পৰা উম্মতৰ পৰপূৰ্ণ
 কল্যাণৰ দশি ববিচেনা ৰাখয়িহে তেওঁৰ
 পৰা এই কথাষাৰ উচ্চাৰতি হৈছে।

আৰু যতেয়া কোনো বাণীত
 উপৰোক্ত তনিটি বশিয় অৰ্থাৎ
 পৰপূৰ্ণ কল্যাণকামতি আৰু তাৰ
 ইচ্ছা, পূৰ্ণাঙ্গ বৰ্ণনা আৰু ইয়াৰ
 সুস্পষ্টতা আৰু পূৰ্ণাঙ্গ ইল্ম বা

জ্ঞান, এই তিনিটি বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত
 হোৱা স্পষ্ট হ'ল, তেন্তে ইয়াৰ পৰা
 প্ৰমাণতি হ'ল যে, সেই কথাৰ যাি
 স্বাভাৱিক অৰ্থ বুজা যায় সয়ো নশ্চয়
 বক্তাৰ উদ্দেশ্যে। আৰু সেইটোৱেই
 ইয়াৰ মূল অৰ্থ। এতকে হাদীছত
 এনেকুৱা এটা ব্যাপক আৰু সামগ্ৰিক
 কথা (সকলো প্ৰকাৰ বদি'আত)
 এইটো কোৱাৰ পছিতো বদি'আতক
 তিনি প্ৰকাৰ বা পাঁচ প্ৰকাৰ ভাগ কৰা
 কেনেকৈ শুদ্ধ হ'ব পাৰে? নহয়
 কতেয়াও নহয়, এনেকৈ ভাগ কৰা
 কোনো মতই শুদ্ধ নহয়। যবি'ৰ
 আলমিএ এই কথা দাবী কৰে যে
 বদি'আতে হাছানাছ নামৰে এক প্ৰকাৰ
 বদি'আত আছে, সয়ো দুটা অৱস্থাৰ
 যকিনো এটাৰ পৰা মুক্ত নহয়:

এক- এনকুৱাও হ'ব পাৰে যে, সেইটো বদি'আত নহয়, সি সেইটোক বদি'আত বুলি ধাৰণা কৰিছে।

দুই- অথবা সেইটো বদি'আত।
নিন্দনীয় বা বয়ো। কিন্তু ইয়াৰ বয়ো
দৰ্শি সম্পৰ্কে সহিত অৱহতি নহয়।

এতকে যাি ব্যক্তিয়ে এই কথা কব যে,
'এক প্ৰকাৰ বদি'আত আছে যিটো
বদি'আতে হাছানা' তাৰ উত্তৰত
উপৰোক্ত কথাটোৱে কব পাৰি। এই
কথাৰ ভিত্তিতেই কব পাৰি যে, সহিত
বদি'আতী, সহিতৰ বাবে বদি'আতক
হাছানা বুলি কৈ পাৰ হৈ যোৱাৰ
কোনো সুযোগ নাই। আমাৰ ওচৰত
আছে ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ বাণী- «ضلالة» بدعة «كل

“প্ৰত্যকে বদি‘আত গোমৰাহী বা
 ভ্ৰষ্টতা” নামক তীক্ষ্ণধাৰ তৰোৱাল
 বা উন্মুক্ত অসী এইটো এনকুৱা এটা
 তৰোৱাল যিটো নবুৱাত আৰু
 বহিলাতৰ কাৰখানাত নৰ্শমাণ কৰা
 হৈছে। কোনো সাধাৰণ কাৰখানাত
 তৈয়াৰ কৰা হোৱা নাই। নবুৱাতৰ
 কাৰখানাত তৈয়াৰ কৰা এই সুন্দৰ আৰু
 অভিন্ন তৰোৱাল ৰাছুলুল্লাহ
 চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে নজি
 হাতৰে তৈয়াৰ কৰিছে। যাৰ হাতত এই
 ধৰণৰ তীক্ষ্ণধাৰ তৰোৱাল থাকিব,
 বদি‘আতীসকলৰ দ্বাৰা- কোনো
 বদি‘আতক ‘এইটো বদি‘আতে হাছানা’
 বুলি কৈ ইয়াৰ মুকাবলি কৰা সম্ভৱ
 নহ’ব। কাৰণ তেওঁ তেতিয়াই কবলৈ
 সক্ষম হ’ব যি, ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু

আলাইহি অছাল্লামে কছৈ, «كل بدعة»
 «ضلالة» প্ৰত্যকে বদি ‘আতহেই
 গোমৰাহী বা ভ্ৰষ্টতা”।

ওমৰ ৰাদয়ি়াল্লাহু আনহুৰ উক্ৰৰি ব্যাখ্যা:

কন্টি কছিমান লোকৰ অন্তৰত এটা
 বজিনু আছে বুলিমই অনুভৱ কৰো,
 য়িয়ে কয় য়ে, আমীৰুল মুমনীন ওমৰ
 ইবনুল খাত্তাব ৰাদয়ি়াল্লাহু ‘আনহুৰ
 কথাৰ আপুনি কি উত্তৰ দৰি? য়েয়ি়া
 তখেতে উবাই ইবনে কা‘ব আৰু তামীম
 আদ-দাৰী ৰাদয়ি়াল্লাহু ‘আনহুমাক
 নৰি্দশে দছিলি য়ে, ৰমজান মাহত
 তওঁলোক দুজন য়ে মানুহৰ ছালাতৰ
 ইমামতী কৰো। তাৰ পছিত তখেতে ওলাই
 আহি দখেলি মানুহে সহিতৰ ইমামৰ

পছিত একত্ৰতি হৈছে। ততেয়া তখেতে
ক'লে,

«نعمت البدعة هذه والتي ينامون عنها أفضل من
التي يقومون»

“এইটো কামিন য়ে উত্তম বদি‘আত,
কনিতু যা ছালাতৰ পৰা সহিত শূই থাকে
(অৰ্থাৎ শেষে ৰাতৰি ছালাত), সয়ো
সহেটোতকৈ উত্তম যাৰ কয়াম সহিত
কৰা থাকে। (অৰ্থাৎ প্ৰথম ৰাতৰি
ছালাত)” [৫]

এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দুটা ধৰণত দৰি
পৰা যায়:

এক- ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ কথাক কোনো মানুহৰ
কথাৰ দ্বাৰা মুকাবলি কৰা জায়যে

নহয়। আনকি আবু বকৰ ৰাদিয়াল্লাহু
‘আনহু, যজিন নবীসকলৰ পছিত এই
উম্মতৰ আটাইতকৈ উত্তম ব্যক্তি,
ওমৰ ৰাদিয়াল্লাহু ‘আনহু, যজিন
নবীসকলৰ পছিত এই উম্মতৰ দ্বিতীয়
ব্যক্তি, উছমান ৰাদিয়াল্লাহু ‘আনহু,
যজিন এই উম্মতৰ তৃতীয় ব্যক্তি আবু
আলী ৰাদিয়াল্লাহু ‘আনহু, যজিন
নবীসকলৰ পছিত এই উম্মতৰ চতুৰ্থ
ব্যক্তি প্ৰমুখসকলৰ কথাৰ দ্বাৰাও
ৰাছুলৰ কথাৰ মুকাবলি কৰা নাযাব।
এওঁলোকৰ বাহিৰে আন কাৰো কথাৰ
দ্বাৰা মুকাবলি কৰাৰ প্ৰশ্নই নাহে।
কাৰণ, আল্লাহ তা‘আলাই কৈছে,

﴿ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ
أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ [النور : ٦٣]

“এতকে যসিকলে তেওঁৰ (ৰাছুলৰ) নৰিদ্শেৰ বৰিদ্খাচৰণ কৰে সহিঁতৰ ভয় কৰা উচতি সহিঁতৰ ওপৰত বপিৰ্য়য় (ফতিনা) নামি আহবি পাৰে অথবা সহিঁতক যন্ত্ৰণাদায়ক শাস্তয়ি স্পৰ্শ কৰবি”। [ছুৰা আন-নূৰ, আয়াত: ৬৩]

(আয়াতৰ ব্যাখ্যাত) ইমাম আহমদ ৰাহ্মিহুল্লাহে কহে, তোমালোকে জানানে ফতিনা কি? ফতিনা হৈছে শ্বৰিক। এনকুৰাও হ’ব পাৰে যে, যতৈয়া কোনো ব্যক্তি ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ কোনো কথা প্ৰতাখ্যান কৰে, ততৈয়া তাৰ অন্তৰত অকনমান হ’লেও বক্ৰতা দখো দয়ি। ফলত সি ধ্বংস হয়।

আব্দুল্লাহ ইবনে আব্বাছ ৰাদিয়াল্লাহু
‘আনহুমাই কৰ্ছে,

«يوشك أن تنزل عليكم حجارة من السماء أقول
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم وتقولون قال
أبو بكر وعمر».

“মই আশংকা কৰছিো য়ে, সম্ভৱতঃ
তোমালোকৰ ওপৰত আকাশৰ পৰা
শীল বৰ্ষতি হ’ব। মই তোমালোকক
কওঁ ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে কৰ্ছে, আৰু তোমালোকে
(ইয়াৰ বপিক্ষে) কোৱা আৰু বকৰ আৰু
ওমৰ ৰাদিয়াল্লাহু আনহুমাই (এনকেই)
কৰ্ছে”।

দুই- আমি এই কথা নশ্চিতভাৱে কব
পাৰো য়ে, আমীৰুল মুমিনীন ওমৰ
ৰাদিয়াল্লাহু ‘আনহু আল্লাহ তা‘আলা

আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ কথাৰ সন্মান দিয়াৰ
 ক্ষত্ৰত অত্যন্ত দৃঢ় আৰু কঠোৰ
 আছিল। আল্লাহৰ নৰিদ্দেশৰ সন্মুখত
 মূৰ নত কৰা আৰু মানালিগোৱাৰ
 ক্ষত্ৰত তখেতে এজন সু-প্ৰসিদ্ধ
 ব্যক্তি আছিল। আনকি তখেতেক
 আল্লাহৰ কথাৰ সন্মুখত অৱনতকাৰী
 হ'চাপে আখ্যায়িত কৰা হৈছিল।

সহেজনী মহলাৰ ঘটনা (যদি সয়ো
 বশিদ্ধ হয়) যজিনী মহলাই মোহৰানা
 নৰিধাৰণৰ ক্ষত্ৰত ওমৰ ৰাদিয়াল্লাহু
 আনহুৰ বৰিোধিতা কৰছিল সেই ঘটনা
 অধিকাংশ লোকৰ ওচৰত অজ্ঞাত
 নহয়। সেই ঘটনাত মহলাজনীয়ে
 আল্লাহ তা'আলাৰ এই বাণীৰ দ্বাৰা—

(وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُم إِلَىٰ بَعْضٍ
وَأَخَذْنَا مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۚ) [النساء : ۲۱]

“আৰু তোমালোকো সয়ো কনেকেই
উভতাই লবা অথচ তোমালোকো ইজনে
সজিনৰ লগত নৰ্ৰিজনত মলিতি হুইলি;
আৰু সহিত্তে তোমালোকৰ পৰা দূত
অঙ্গীকাৰ লুইলি?” [ছুৰা আন-নছিা,
আয়াত: ২১] ওমৰ বাদয়িাল্লাহু ‘আনহুৰ
বৰিোধতি কৰছিলি। তাৰ পছিত ওমৰ
বাদয়িাল্লাহু আনহুৰে মোহৰানা
নৰ্ৰিধাৰণৰ সদিধান্তৰ পৰা বৰিত
থাকে। কনিতু এই ঘটনাৰ বশিুদ্ধতা
সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন আছে। এতকে ওমৰ
বাদয়িাল্লাহু ‘আনহু তেওঁ যয়িহে নওহক
কয়ি তেওঁৰ বাবে ষাছুলুল্লাহ
চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ কথাৰ

বৰিোধতি কৰা আৰু কোনো এটা
 বদি‘আতক যি বদি‘আত সম্পৰ্কে
 ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামে «كل بدعة» «ضلالة» “প্ৰত্যকে
 বদি‘আত গোমৰাহী বা ভ্ৰষ্টতা” বুলি
 কৈছে «نعمة» «البدعة» “কমিান যি সুন্দৰ
 বদি‘আত” কোৱাটো কোনো মতই
 সম্ভৱ নহয়। বৰং ওমৰ ৰাদিয়াল্লাহু
 ‘আনহুৰে যি বিষয়টোক কেন্দ্ৰ কৰি
 «نعمة» «البدعة» “কমিান যি সুন্দৰ
 বদি‘আত” বুলি কৈছে, তথেষ্টে এই
 কথাক এনকুৱা বদি‘আতৰ ওপৰত
 প্ৰয়োগ কৰি লাগি যিটো
 ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামৰ বাণী «كل بدعة»
 «ضلالة» “প্ৰত্যকে বদি‘আত গোমৰাহী
 বা ভ্ৰষ্টতা” -এই উদ্দেশ্যৰ

অন্তৰ্ভুক্ত নহ'বা ওমৰ বাদয়ি়াল্লাহু
 'আনহুৰে তখেতেৰ এই কথাৰ
 দ্বাৰা «بِدْعَةُ هَذِهِ» «نِعْمَةٌ»
 "এইটো কামিন
 য়ে সুন্দৰ বদি'আত" বক্শিত
 লোকসকলক এজন ইমামৰ পছিত
 একত্ৰতি কৰাৰ পনি ইঙ্গতি কৰছি।
 অন্থথা বমজানত কয়িমুল-লাইল
 বাছুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামৰ যুগৰ পৰাই আছিলি। ছহীহ
 বুখাৰী আৰু মুছলমিত আইশ্বা
 বাদয়ি়াল্লাহু 'আনহাৰ পৰা হাদীছ
 বৰ্ণতি, তওঁ কছে, বাছুল্লাহ
 চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে
 মানুহৰ লগত তিনি বাতী কয়িমুল লাইল
 আদায় কৰছিলি। চতুৰ্থ বাততি তখেতে
 পলম কৰৈ বাহৰি হ'লে আৰু ক'লে,

«إني خشيت أن تفرض عليكم فتعجزوا عنها»

“মই তোমালোকৰ ওপৰত ফৰজ কৰা দিয়া আশংকা কৰছোঁ ফলত তোমালোকে এইটো আদায় কৰিবলৈ সক্ষম নহ’বা”। [৬] ৰমজান মাহত কয়ামুল-লাইল কৰা ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰহে ছুনত। ওমৰ ৰাদয়্যাল্লাহু ‘আনহুৰে ইয়াক বদি‘আত বুলাই এই হচিপে কৰে যে, ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে যতেয়া কয়াম এৰা দিছিলি মানুহখনি বিক্ৰিপিত হৈ গৈছিলি। কোনো কোনোবাই মছজদিত অকলে আদায় কৰছিলি। আকৌ কোনোবাই কয়াম কৰছিলি তেওঁৰ লগত এজন মানুহ থাকছিলি। আকৌ কোনো

কোনোবাই কয়াম কৰছিলি তেওঁৰ
 লগত দুজন বা তিনিজন মানুহ থাকছিলি।
 আকৌ কাৰোবাৰ লগত এটা জামা‘আত
 থাকছিলি। আমীৰুল মুমিনীন ওমৰ
 বাদয়িাল্লাহু ‘আনহুৰে তখেতেৰ সঠকি
 আৰু নৰিভুল মতামতৰ দ্বাৰা সহিত
 সকলোকো এজন ইমামৰ লগত
 একত্ৰতি কৰাটো ভাল বুলি স্থাৰি
 কৰলি। এতকে তখেতেৰ এই কৰ্মটো
 ইতি পূৰ্ববে মানুহখনি বিক্ৰিপ্ত
 হোৱাৰ দশি বিচেনাত বদি‘আত
 আছিলি। এতকে এইটো এটা তুলনামূলক
 আৰু শাব্দকি বদি‘আত, এইটো নৱ
 আৱষ্কৃত কোনো বদি‘আত নহয়,
 যটিও ওমৰ বাদয়িাল্লাহু ‘আনহুৰে
 আৱষ্কাৰ কৰছি। কাৰণ, এই
 ছুনাতটো ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু

আলাইহি অছাল্লামৰ যুগত আছিলি। এই
বাবহেই কয়ামুল লাইল ৰাছুলুল্লাহ
চাল্লামলাহু আলাইহি অছাল্লামৰ যুগৰ
ছুন্নত। কনিত্তু ওমৰ ৰাদয়ি়াল্লাহু
‘আনহুৰ যুগ পৰ্যন্ত এই ছুন্নতটো
পৰতিযাক্ত আছিলি আৰু ওমৰ
ৰাদয়ি়াল্লাহু ‘আনহুৰে সয়ো আকৌ
আৰম্ভ কৰলি। এই বিষয়টো স্পষ্ট
হোৱাৰ পছিত বদি‘আতীসকলৰ বাবে
ওমৰ ৰাদয়ি়াল্লাহু ‘আনহুৰ কথাৰ পৰা,
সহিত্তে য়ে বদি‘আতক ভাল আৰু সুন্দৰ
বুলি ভাৱে সেইটোৰ সপক্ষয়ে, কোনো
দলীল-প্ৰমাণ ওলোৱাৰ পথ বচাৰি
পোৱা সম্ভৱ নহ’ব।

মাদ্ৰাছা নৰিমাণ, কতিাপ আদালিখা
আৰু সংকলন কৰা বদি‘আত নহয়

. কোনোবাই এই বুলা প্ৰশ্ন
 কৰি পাৰে যে, ইয়াত এনে কিছুমান
 বিষয় আছে যিবোৰ নৱ আৱিষ্কৃত
 অথচ মুছলমিসকলে সয়ো গ্ৰহণ কৰিছে
 আৰু ইয়াৰ ওপৰত সহিত্তে আমলো কৰা
 আছে অথচ এইবোৰ ৰাছুলুল্লাহ
 চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ যুগত
 নাছিল। যেনে, মাদ্ৰাছা নৰিমাণ, কতিপ
 আদালিপিবিদ্ধ কৰা ইত্যাদি। এই
 ধৰণৰ বদি‘আতক মুছলমিসকলে
 বদি‘আত বুলা আখ্ৰায়তি নকৰে বৰং
 সহিত্তে এই ধৰণৰ কৰ্মক ভাল বুলা
 ভাৱে, সেইমতে আমল কৰে আৰু সহিত্তে
 ভাৱে যে, এইবোৰ ভাল কাম আৰু
 গুৰুত্বপূৰ্ণ আমলা। তেনেহে’লে কেনেকৈ
 এই কৰ্মসমূহ যিবোৰ মুছলমিসকলৰ
 মাজত ইজমাৰ ৰূপ লাভ কৰিছে আৰু

মুছলমিসকলৰ নতৌ আৰু নবী আৰু
আল্লাহ ৰাব্বুল আলামীনৰ তৰফৰ পৰা
যজিন নবী তখেতেৰ কথা «كل بدعة»
«پرتھকে বদি‘আত গোমৰাহী
বা ভ্ৰষ্টতা” ইয়াৰ মাজত সামঞ্জস্য
সাধন কৰবি?

উত্তৰ:

বাস্তৱতে এইবোৰ কোনো বদি‘আত
নহয়; বৰং এইবোৰ হ’ল চৰীয়তৰ
ওপৰত আমল কৰা আৰু চৰীয়ত
সম্পৰ্কে জনাৰ মাধ্যম। এতকে
যবোৰ মাধ্যম বা অছলি হয় সেইবোৰ
সময় আৰু স্থানৰ ব্যৱধানত পাৰ্থক্য
হৈ থাকে। আৰু স্বীকৃত নিয়ম হ’ল যে,
মাধ্যমসমূহ বধিান আৰু উদ্দেশ্যৰ
বধিান একেই হৈ থাকে। বধৈ বধিানৰ

মাধ্যম বধৈ। আৰু যদি অবধৈ তাৰ
 মাধ্যমও অবধৈ; বৰং হাৰাম কৰ্মৰ
 মাধ্যম হাৰাম কনিতু ভাল কৰ্ম যদি
 বয়ো কৰ্মৰ মাধ্যম হৈ থাকে ততেয়া
 সেইটোও হাৰাম হৈ যায়। আল্লাহৰ
 বাণীৰ ফাল মনোযোগ দয়িকা।
 আল্লাহ তা‘আলাই কছে,

(وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ
 عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ ﴿١٠٨﴾ [الانعام: ١٠٨])

“আৰু তোমালোক সইঁতক গালি-শপনি
 নাপাৰবি, আল্লাহৰ বাহৰি যবিোক
 সইঁতে মাত, ফলত সইঁতে শত্ৰুতা
 পোষণ কৰি অজ্ঞতাৰশত আল্লাহক
 গালি পাৰবি”। [ছূৰা আল-আন‘আম,
 আয়াত: ১০৮]

মুশ্বৰকিসকলৰ ইলাহবোৰক গালি
 দিয়াটো শত্ৰুতা নহয় বৰং এয়া সত্য
 আৰু বাস্তৱ সন্মত; কিন্তু ষাব্বুল
 আলামীনক গালি দিয়াটো অসঙ্গত,
 অবাস্তৱ, সীমালঙ্ঘন আৰু অন্যায়া।
 কিন্তু মুশ্বৰকিসকলৰ ইলাহবোৰক
 গালি দিয়াটো ভাল কাম হলেও যহিতে
 এয়া আল্লাহক গালি দিয়াৰ কাৰণ বা
 অছিলি হৈ যায় সয়ে এইটো নষিদ্ধ
 আৰু হাৰাম।

মই ইয়াত মাধ্যম আৰু উদ্দেশ্যৰ
 বধিান এক হোৱাৰ দলীল দাঙি
 ধৰলিো।। মাদ্ৰাছাসমূহ, ইল্ম সংকলন
 আৰু কতিাপ আদালিখি ইত্যাদি যদণ্ডি
 ষাছুলৰ যুগত এই পদ্ধতি নথকাৰ
 বাবে ই বদি‘আত কিন্তু এইবোৰৰ

একোৱহে উদ্দেশ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত
 নহয়। এই আটাইবোৰ হ'ল মাধ্যম বা
 অছিল। মাধ্যমৰ বধিান আৰু উদ্দেশ্যৰ
 বধিান এক। এই বাবহে যদি কোনো
 ব্যক্তি কোনো হাৰাম শিক্ষা দিয়াৰ
 বাবে এটা মাদ্ৰাছা নিৰ্মাণ বা আৰম্ভ
 কৰে তেতিয়া তাৰ এই মাদ্ৰাছা নিৰ্মাণ
 কৰা বা আৰম্ভ কৰাটো হাৰাম বুলি
 গণ্য হ'ব। আৰু যদি বৈধ শিক্ষা
 শিকোৱাৰ উদ্দেশ্যে হয়, তেনেহে'লে
 ইয়াৰ নিৰ্মাণ বা আৰম্ভ কৰাটো হ'ব
 বৈধ।

• আৰু যদি কোনোবাই কয়,
 বাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামৰ কথা

وأجر أجرها فله حسنة سنة الإسلام في سن «من
القيامة» يوم إلى بها عمل من

“যা ব্যক্তি ইছলামৰ মাজত এটা ভাল
ছুনত প্ৰচলন কৰিলে তাৰ বাবে
কিয়ামত পৰ্যন্ত এই আমলৰ ছোৱাব
আৰু যা ব্যক্তি ইয়াৰ ওপৰত আমল
কৰি সেই ব্যক্তিৰ ছোৱাব সি পাই
থাকবি”। [৭] ইয়াৰ উত্তৰ কি দিবি? এই
প্ৰশ্নৰ উত্তৰ হ’ল যে, «من في
سنة الإسلام حسنة» “যা ব্যক্তি ইছলামৰ
মাজত এটা ভাল ছুনত প্ৰচলন কৰি”
এই কথাষাৰ যজিন মহাপুৰুষে কৈছে তেওঁ
নজিহে এই কথাষাৰো কৈছে যে, «كل
بدعة ضلالة» “প্ৰত্যকে বদি‘আত
গোমৰাহী বা ভ্ৰষ্টতা”। এজন মহা
সত্যবাদীৰ দ্বাৰা এনকুৱা কথা

কোৱাটো কতেয়াও সম্ভৱ নহয় যে, তেওঁৰ এটা কথাৰ জৰিয়তে আন এটা কথাক মিছা সাব্যস্ত কৰা যাব। ৰাছুলৰ কথাত কোনো প্ৰকাৰৰ বপৈৰীত্য থকা কতেয়াও সম্ভৱ নহয়। যি ব্যক্তি এই ধাৰণা কৰে যে, আল্লাহৰ কথা আৰু তেওঁৰ ৰাছুলৰ কথাৰ মাজত বপৈৰীত্য আছে, তাৰ বাবে নিশ্চিতিভাৱে পুনৰ তাৰ দৃষ্টি উভতাই দখো আৰু আকৌ ভাৰি চোৱা উচিত। তাৰ এই ধাৰণা হয়তো তাৰ ঈমানী দুৰ্বলতাৰ কাৰণে হ'ব পাৰে বা অলসতাৰ কাৰণেও হ'ব পাৰে। আল্লাহ তা'আলাৰ কথা বা তেওঁৰ ৰাছুলৰ কথাৰ মাজত বপৈৰীত্য বা কোনো প্ৰকাৰৰ দুৰ্বলতা পোৱা কতেয়াও সম্ভৱ নহয়। এই কথা স্পষ্ট হোৱাৰ পছিত উভয় হাদীছ তথা **كل**»

بدعة «ضلالة» “প্ৰত্যকে বদি‘আত
 গোমবাহী বা ভ্ৰষ্টতা” আবু سن «من
 سنة الإسلام «حسنة» “যি ব্যক্তিয়ে
 ইছলামৰ মাজত এটা ভাল ছুন্নত
 প্ৰচলন কৰিলে” এই দুটাৰ মাজত
 বৈষম্য নাই এই কথা সুস্পষ্ট।
 কাৰণ, বাছুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামে কৈছে, «من سنة الإسلام
 «حسنة» “যি ব্যক্তিয়ে ইছলামৰ মাজত
 এটা ভাল ছুন্নত প্ৰচলন কৰিলে”
 কিন্তু বদি‘আত ইছলামৰ অংশ নহয়।
 আবু বাছুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামে «حسنة» হাছানাহ’ শব্দ
 ব্যৱহাৰ কৰিছে। বদি‘আত কতেয়াও
 হাছানাহ হ’ব নোৱাৰে। আবু তওঁ السن
 ‘চালু কৰা’ আবু التبديع ‘আৱষ্কাৰ কৰা’
 উভয়ৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰিছে।

ইয়াত আৰু এটা উত্তৰ আছে, আৰু সয়ো হ'ল, ইয়াত «من» «سن» অৰ্থ, যা ব্ৰহ্মক্ৰমিত কনো এটা ছুন্নত জীৱিত কৰিলি, অৰ্থাৎ ছুন্নতটো ইয়াৰ আগত আছিল কিন্তু পছিমৈ সয়ো বলীন হৈ যোৱাত আকৌ সয়ো চালু কৰিলি। এই অৰ্থ অনুযায়ী এটা ছুন্নত চালু কৰাৰ অৰ্থ হৈছে ছুন্নতটো আগতে আছিল কিন্তু সয়ো পৰতিষক্ৰ হোৱাৰ কাৰণে সেইটো আকৌ চালু কৰা। এতকে, চালু কৰা বা জাৰি কৰা মানো নতুন আৱষ্কিৰ নহয়।

ইয়াত এই প্ৰশ্নৰ আৰু এটা উত্তৰ আছে, যটিো উত্তৰ হাদীছ অৱতীৰ্ণৰ কাৰণৰ পৰা প্ৰতীয়মান। আৰু সয়ো হৈছে, এদল মানুহ ৰাছুলৰ ওচৰত

আছিলি। সৰ্হিতৰ আৰ্থকি অৱস্থা
 আছিলি অত্যন্ত বয়ো। ৰাছুলুল্লাহ
 চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে
 সৰ্হিতৰ বাবে দান কৰবিলৈ আহ্বান
 কৰিলি, ততেয়া এজন আনছাৰী ব্যক্তি
 আছিলি, তওঁৰ হাতত এটা ৰূপৰ বগে
 আছিলি যটিোৰ ওজনত তওঁৰ হাত বৰ
 গধুৰ দখো গছিলি, সেই বগেটো
 ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামৰ সন্মুখত ৰাখিলি। সয়ো
 দখো ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লামৰ চহোৰা আনন্দত ও
 স্ফুৰ্ততি উজ্জ্বল হৈ গল আৰু তখেতে
 ক'লে,

«من سن في الإسلام سنة حسنة فله أجرها وأجر
 من عمل بها إلى يوم القيامة»

“যাি ব্যক্তি ইছলামৰ মাজত এটা ভাল
ছুনত প্ৰচলন কৰিলে তাৰ বাবে
কিয়ামত পৰ্যন্ত এই আমলৰ ছোৱাব
আৰু যাি ব্যক্তি ইয়াৰ ওপৰত আমল
কৰি সেই ব্যক্তিৰ ছোৱাব সি পাই
থাকবি”। [৮] এতকে ইয়াত «السن»

অৰ্থ, আমল বাস্তবায়ন কৰা
আৱশ্বিকাৰ কৰা নহয়। ফলত «من في سن
“যাি ব্যক্তি ইছলামৰ
মাজত এটা ভাল ছুনত প্ৰচলন কৰিলে”
ইয়াৰ অৰ্থ হ’ল, কোনো এটা আমল
বাস্তবায়ন কৰা, আৱশ্বিকাৰ কৰা নহয়।
কাৰণ, আৱশ্বিকাৰ কৰা নষিদ্ধ,
ৰাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে কছে, «كل بدعة
“প্ৰত্যকে বদি‘আত গোমৰাহী বা
ভ্ৰষ্টতা”।

ৰাছুলৰ ইত্তবো বা অনুসৰণ

বাস্তবায়নৰ চৰ্তসমূহ:

হে মুছলমি ভাইসকল! এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা আপোনালোকৰ অৱশ্যই জনা উচিত। আৰু সযো হ'ল, যতেয়া লকৈ কোনো আমল চৰীয়তৰ ছয়টা বিষয়ৰ মাজত সামঞ্জস্য নহ'ব ততেয়া লকৈ সেই আমলৰ মাজত ৰাছুলৰ অনুকৰণ আৰু অনুসৰণ কৰা বাস্তবায়িত নহ'ব।

এক- “কাৰণত মলি থকা” এতকে আল্লাহৰ ইবাদত যদি এনে কোনো কাৰণত কৰা হয় যটিো কাৰণ চৰীয়ত অনুমোদিত নহয়। এই ধৰণৰ ইবাদত হ'ব যদি‘আত আৰু তাৰ সেই আমল হ'ব প্ৰত্যাখ্যাত। যনে, কিছুমান মানুহে ৰজব মাহৰ ২৭ তাৰিখে ৰাতী ইবাদত-

বন্দগৌ আৰু ছালাত আদায় কৰে।

সহিতৰ দলীল হৈছে: এই ৰাততি আল্লাহ তা‘আলাই তওঁৰ ৰাছুলক আকাশলৈ ভ্ৰমণ কৰাইছিল আৰু এই ৰাততিহে ৰাছুলৰ মৰিৰাজ সংঘটিত হৈছিল।

তাহাজ্জুদ যদিও গুৰুত্বপূৰ্ণ ইবাদত কিন্তু যতেয়া ই এই কাৰণৰ লগত সম্পৃক্ত হ’ল ততেয়াই সয়ো চৰীয়ত অনুমোদতি নহই যদি‘আতত পৰণিত হ’ল। কাৰণ, এই ইবাদতটো স’এনে এটা উপলক্ষক সন্মুখত ৰাখি পালন কৰিছে, যটি স’ চৰীয়তৰ উপলক্ষ্য হচিপে প্ৰমাণতি নহয়। এই বিষয়টো (অৰ্থাৎ ইবাদতৰ কাৰণটো চৰীয়ত সন্মত হোৱা) অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। ইয়াৰ দ্বাৰা বহুতো আমল যবিৰক ছুন্নত বুলি ভৱা হয় অথচ সয়ো ছুন্নত নহয়

সহেবোৰ বদি‘আত হচিপে চহ্নতি
হ’ব।

দুই- “প্ৰকাৰৰ ফালৰ পৰা মলি থাকবি
লাগবি” এতকে ইবাদাতটো প্ৰকাৰৰ
ফালৰ পৰা চৰীয়ত অনুযায়ী হ’ব লাগবি।
সয়ে যদি কোনো ব্যক্তি আল্লাহৰ
সন্তুষ্টী লাভৰ আশাত এনে কোনো
ইবাদত কৰে, যি প্ৰকাৰৰ ইবাদত
চৰীয়তত পোৱা নাযায়, সেইটো
অগ্ৰহণযোগ্য হ’ব। যেনে, কোনো
ব্যক্তি যদি ঘোঁড়াৰ কুৰবানী কৰে
তেন্তে তাৰ এই কুৰবানী ছহীহ বা সঠিক
নহ’ব। কাৰণ, সি কুৰবানীৰ পশুৰ
প্ৰকাৰ নিৰ্দ্ধাৰণ বিষয়ত চৰীয়তৰ
বিৰোধিতা কৰিছে। চৰীয়ত অনুমোদিত

চতুষ্পদ জন্তু গৰু, ছাগলী বা উট আদি
সি কুৰবানী কৰা নাই।

তিনি- “পৰমাণত মলি থকা”। এতকে
যদি কোনো ব্যক্তিয়ে ইচ্ছা কৰে যে,
কোনো এটা ওৱাক্তত ফৰজ ছালাত
বৃদ্ধি কৰি আদায় কৰি, তেন্তে আমি
তাক কম, এইটো এটা নৱ আৱিষ্কৃত
বদি‘আত, এইটো অগ্ৰহণযোগ্য।
কাৰণ, ই পৰমাণৰ ক্ষত্ৰত চৰীয়তৰ
নৰ্ধাৰতি সংখ্যাৰ সম্পূৰ্ণ বৰিোধী।
যদি বিষয়টো এনকুৱা হয় তেনেহে’লে
যদি কোনো ব্যক্তি জোহৰৰ ছালাত
চাৰি বাকা‘আতৰ ঠাইত পাঁচ বাকা‘আত
আদায় কৰে তেনেহে’লে তাৰ ছালাত
সকলোৰে ঐক্যমতত বাতলি হ’ব, আৰু

তাৰ ছালাত শুদ্ধ যেনহ'ব সয়ো সহজহে
অনুময়ে।

চাৰি- “ধৰণ-পদ্ধতি মলি থকা”।

এতকে যদি কোনো ব্যক্তি অজু
কৰোতে আগতে ভৰি ধুবলৈ আৰম্ভ
কৰিলে, তাৰ পছিত মূৰ মাছে কৰিলে,
তাৰ পছিত দুই হাত ধুলে আৰু তাৰ পছিত
মুখমণ্ডল ধুলে, তেন্তে আমা কিম য়ে,
তাৰ অজু নিশ্চিতিভাৱে বাতলি। কাৰণ,
তাৰ অজু ধৰণ আৰু পদ্ধতিগত ফালৰ
পৰা চৰীয়ত অনুমোদতি পদ্ধতিৰ
পৰিপিন্থী।

পাঁচ- “সময়-কালৰ লগত মলি থকা”।

এতকে যদি কোনো ব্যক্তি জুল-
হজ্জা মাহৰ আৰম্ভণিতে কুৰবানী কৰে
তেনেহ'লে তাৰ কুৰবানী শুদ্ধ নহ'ব।

কাৰণ, তাৰ কুৰবানী চৰীয়ত কৰ্তৃক
 নৰিধাৰতি সময়ৰ বপিৰীত হ'ছে। মই
 শুনছি। কছিমান মানুহে ৰমজান মাহত
 ছাগলী জবহে কৰে। এই জন্তু জবহে
 কৰাৰ মাধ্যমত আল্লাহৰ সন্তুষ্টী
 লাভ কৰাটোৱে সেই ব্যক্তিৰ
 উদ্দেশ্য। কিন্তু তাৰ এই আমল এই
 পদ্ধতিত সম্পূৰ্ণৰূপে বদি'আত। কাৰণ,
 জবহে কৰাৰ মাধ্যমত আল্লাহৰ
 নকৈট্য লাভ কৰে কুৰবানী, হাদী বা
 আকীকাৰ মাধ্যমতহে সম্ভৱ। সেয়ে
 ৰমজান মাহত জবহে কৰাৰ দ্বাৰা
 কুৰবানীৰ ঈদৰ দিনা জবহে কৰাৰ দৰে
 ছোৱাব পোৱা যাব বুলি এই ধৰণৰ
 বশ্বাস কৰা বা ছোৱাবৰ আশা কৰা
 সম্পূৰ্ণৰূপে বদি'আত। কিন্তু মাংস
 খোৱাৰ উদ্দেশ্যে ৰমজান মাহত জবহে

কৰাত কোনো বাধা নাই এই
সম্পূৰ্ণৰূপে বধৈ।

ছয়- “স্থানৰ লগত মলি থকা”। এতকে
যদি কোনো ব্যক্তি মছজিদৰ বাহিৰে
এ‘তকিাফ কৰে, তেন্তে তাৰ এ‘তকিাফ
ছহীহ বা সঠিকি নহ’বা কাৰণ, এ‘তকিাফ
কৰে মছজিদতহে হয়। যদি কোনো
মহলাই কয় মই ঘৰত ছালাত আদায়ৰ
স্থানত এ‘তকিাফ কৰিমি, তেন্তে তাইৰ
এই এ‘তকিাফ শুদ্ধ নহ’বা কাৰণ,
এইটো এ‘তকিাফৰ স্থান নিৰ্ধাৰণৰ
ক্ৰমত চৰীয়ত পৰপিন্থী কাম।

ইয়াৰ উপৰি আৰু উদাহৰণ আছে যেনে-
কোনো ব্যক্তিয়ে তাৰাফ কৰিবলৈ গৈ
দখে যে মাতাফত ঠাই নাই। তাত মানুহৰ
বৰ ভৰি। ততেয়া সনিৰুপায় হৈ

মছজদিৰ চাৰণ্ডিফালে তাৰাফ কৰবিলৈ
আৰম্ভ কৰলি। তাৰ এই তাৰাফ কৰা
কোনো মতেই শূদ্ধ নহ'বা কাৰণ,
তাৰাফৰ স্থান হ'ছে আল্লাহৰ ঘৰ।
আল্লাহ তা'আলাই ইব্ৰাহীম আলাইহিচি
ছালামক ক'ছে,

(وَطَهَّرَ بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
[الحج : ٢٦] ٢٦)

“আবু মোৰ ঘৰক তাৰাফকাৰী, থয়ি
ছালাত আদায়কাৰী আবু বুকু’ আবু
ছাজদাকাৰীসকলৰ বাবে পৰতি
বাখৰি।”।[৯]

ইবাদত কবুল হোৱাৰ

পুৰ্বচৰ্ত:

এতকে কোনো ইবাদত তেতিয়া লকৈ
নকে আমল বা আমলে ছলহে বুলি গণ্য
নহ'ব যতেয়া লকৈ তাৰ মাজত দুটা
চৰ্ত পোৱা নাযাব:

এক- ইখলাছ (একনিষ্ঠতা)।

দুই- বাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ অনুকৰণ।

আৰু বাছুলুল্লাহ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ অনুকৰণ উল্লেখতি ছয়টা
বশিয় নোপোৱা লকৈ বাস্তবায়তি
নহয়।

মই সেইসকল লোকক কব বচিৰছিো,
যসিকলে বদি'আতত লপিত হৈ আছে
অথচ সহিতৰ উদ্দেশ্য ভাল আৰু সহিতে
কল্যাণ বচিৰে, আল্লাহৰ শপত লৈ

কৰ্ছো, মই আপোনালোকৰ বাবে
ছালাফে ছলহৌনৰ পথ আৰু পদ্ধততিকৈ
উত্তম আন কোনো পথ আৰু পদ্ধতি
নাজানো।

হে মোৰ ভাইসকল! আপোনালোকে
আল্লাহৰ ৰাছুলৰ ছুন্নতক মজবুত কৈ
ধাৰণ কৰক। আপোনালোকে ছালাফে
ছলহৌনৰ ছুন্নতৰ অনুসৰণ কৰক।
তওঁলোকে যাঁ পথৰ ওপৰত আছিল
আপোনালোকেও সেই পথৰ ওপৰত
থাকক। আৰু চাওক সয়ো
আপোনালোকৰ কোনো প্ৰকাৰ
ক্ষতি কৰিব পাৰে নেকি?

মানৱাত্মাৰ ওপৰত বদি‘আতৰ কু-
প্ৰভাৱ:

মই কওঁ, আৰু মই আল্লাহৰ ওচৰত
 এনেকুৱা কথা কোৱাৰ পৰা আশ্ৰয়
 বচাৰোঁ যি বিষয়ে মোৰ কোনো
 জ্ঞান নাই- সেইসকল মানুহ যিসকল
 বদি‘আতৰ প্ৰতি আসক্ত, সহিতৰ
 অধিকাংশক আপুনি দেখিবলৈ পাব য়ে,
 সহিত্তে এনেকুৱা বস্তু বাস্তবায়ণ
 কৰিবলৈ অনীহা প্ৰকাশ কৰে যতিো
 চৰীয়ত হচিপে প্ৰমাণতি আৰু যতিো
 ছুন্নত হচিপে সাব্যস্ত। তাৰ পছিত
 যতেয়া সহিত্তে বদি‘আত কৰ্ম পালন
 শেষে কৰে ততেয়া সহিত্তে সুসাব্যস্ত
 ছুন্নত পালন কৰিবলৈ অপাৰগ হৈ পৰে।

আৰু এইবোৰ সকলো হ’ল মানৱাত্মাৰ
 ওপৰত বদি‘আতৰ কু-প্ৰভাৱ আৰু
 ক্ৰমতকিৰ দৰ্শি। মানৱাত্মাৰ ওপৰত

বদি‘আতৰ কু-প্ৰভাৱ অতি প্ৰকট আৰু
ইয়াৰ ক্ৰতসিমূহ অতি মাৰাত্মক।
কোনো সম্প্ৰদায়ৰ মানুহে যতেয়া
আল্লাহৰ দ্বীনৰ মাজত কোনো এটা
বদি‘আত আৱিষ্কাৰ কৰে, সি
সমপৰমাণ বা তাতকৈ অধিক পৰমাণ
ছূন্নতক ধ্বংস কৰে। যনেঃ এই ধৰণৰ
কথা কৈছে ছালাফসকলৰ মাজৰ বহুতো
আহলে ইল্‌মসকলে।

কিন্তু যতেয়া এজন মানুহে এই কথা
অনুভৱ কৰি য়ে, সি কৰে এজন
অনুসাৰী, সি কোনো চৰীয়ত
প্ৰৱৰ্ত্তনকাৰী নহয়, ইয়াৰ দ্বাৰা তাৰ
অন্তৰত আল্লাহৰ ভয়, আল্লাহৰ বাবে
অৱনত আৰু অনুগত হোৱা, আল্লাহৰ
বান্দা হোৱাৰ সৌভাগ্য লাভ হ’ব আৰু

মুত্তাকীসকলৰ ইমাম, সকলো ৰাছুলৰ
নতৌ আৰু সমগ্ৰ জগতৰ প্ৰতাপালকৰ
ৰাছুল মুহাম্মাদ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামৰ পৰিপূৰ্ণ ইত্তবো কৰাৰ
যোগ্যতা অৰ্জন কৰি।

পৰশিষ্টি

মই মোৰ মুছলমি ভাই যসিকলে
কছিমান বদি‘আতক ভাল বুলি ভাৰে,
বদি‘আত আল্লাহৰ সত্বাৰ লগত
সম্পৃক্ত হওক বা তওঁৰ নামৰ লগত
অথবা ছফিত বা গুণৰ লগত নাইবা
ৰাছুলুল্লাহৰ সন্মানৰ লগত, সহিত্তে
প্ৰতি মোৰ নছীহত য়ে, সহিত্তে যনে
আল্লাহক ভয় কৰে আৰু যাবতীয়
বদি‘আতৰ পৰা বৰিত থাকে। সহিত্তে
যনে নিজৰ যাবতীয় কৰ্মসমূহক

ইত্তবোৰ ওপৰত ভিত্তি কৰা আমল
 কৰে, বদি‘আতৰ ওপৰত ভিত্তি কৰা
 নহয় আৰু সহিত্তে যনে নজিৰ যাবতীয়
 কৰ্মসমূহ ইখলাছৰ ওপৰত ভিত্তি কৰা
 আমল কৰে, শ্বৰি্কৰ ওপৰত ভিত্তি
 কৰা নহয়, ছুন্নতৰ ওপৰ ভিত্তি যাত
 আমল কৰে, বদিআতৰ ওপৰত ভিত্তি
 কৰা নহয় আৰু বহমানৰ মুহাব্বতৰ
 ওপৰত ভিত্তি কৰা যনে আমল কৰে,
 চয়তানৰ মুহাব্বতৰ ওপৰত ভিত্তি কৰা
 নহয় লগতে সহিত্তে যনে পৰগিতৰি প্ৰতি
 লক্ষ্য কৰে, সহিত্তৰ অন্তৰত কা
 ধৰণৰ প্ৰশান্তি, সজীৱতা নৰিপত্তা,
 তৃপ্তি আৰু মহা নূৰ অব্জতি হয়।

আল্লাহৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰাছিনো
 য়ে, তওঁ যনে আমাক হৃদায়তপ্ৰাপ্ত,

হৃদায়তৰ নত্বেত্ব আৰু সংস্কাৰক
লগতে ইয়াৰ নত্বেত্বদানকাৰী বনায়।
আৰু তেওঁ যনে, আমাৰ অন্তৰসমূহক
ঈমান আৰু ইল্মৰ দ্বাৰা আলোকিত
কৰে। তেওঁ যনে আমাৰ ইল্মক আমাৰ
বাবে বপিদৰ কাৰণ নবনায়। মই আৰু
প্ৰাৰ্থনা কৰছিনো য়ে, তেওঁ যনে আমাক
তেওঁৰ মুমনি বান্দাসকলৰ পথত
পৰিচালনা কৰে আৰু তেওঁৰ মুত্তাকী
অলীসকলৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰে লগতে
তেওঁৰ সাফল্য আৰু বজিয়ী দলৰ
অন্তৰ্ভুক্ত কৰে।

সমাপ্ত

[১] আহমদ, হাদীছ নং ২১৬৮৯,
২১৭৭০, ২১৭৭১

[২] ছহীহ মুছলমি, তাহাৰাত অধ্যায়,
পৰচিছদে- আল-ইস্‌ততিবাহ, হাদীছ নং
২৬৯

[৩] জলিলাব হুছে এনকুৱা এবধি
পোছাক যটিো গোটহে শৰীৰক ঢাকি
লয়।

[৪] ইমাম মুহাম্মদে বৰ্ণনা কৰিছে ,
হাদীছ নং ১৭২৭৪, ১৭২৭৫; আবু দাউদ,
কতিবুছ ছুন্নাহ, ছুন্নাতক মজবুতভাৱে
ধাৰণ কৰা পৰচিছদেত হাদীছ নং
৪৬০৭; তৰিমজী আবৱাবুল ইল্ম,
পৰচিছদে -ছুন্নাতক মজবুতভাৱে ধাৰণ
আবু বদি'আতক পৰহিাৰ কৰা

প্ৰসংগত। হাদীছ নং ২৬৭৬ ইমাম
তৰিমজীয়ে হাদীছটোক হাছান ছহীহ
বুলি কৈছে। হাকীমে (৯৫/১) হাদীছটোক
ছহীহ বুলি আখ্যায়তি কৰিছে। ইবনে
মাজাহ, হাদীছ নং ৪৬। ইমাম যাহাবীয়ে
হাদীছটোৰ বিষয়ে ঐক্যমত পোষণ
কৰিছে, কিন্তু তেওঁলোকৰ বৰ্ণনাত
হাদীছৰ শষোংশটো নাই।

[৫] ছহীহ আল-বুখাৰীত বৰ্ণনা হৈছে,
তাৰাৰীহৰ ছালাত অধ্যায়, পৰচ্ছিদে-
ৰমজান মাহত কয়ামুল্লাইল কৰা
প্ৰসংগত। হাদীছ নং ২০১০।

[৬] ছহীহ বুখাৰী তাৰাৰীহৰ ছালাত
অধ্যায়, পৰচ্ছিদে-ৰমজান মাহত
কয়ামুল-লাইল কৰাৰ ফজলিত, হাদীছ
নং ২০১০; ছহীহ মুছলমি, মুছাফৰিৰ

ছালাত অধ্যায়, পৰচিহ্নে- বমজান
মাহত কয়ামুল লাইল কৰাৰ প্ৰতি
উৎসাহ প্ৰদান প্ৰসংগত। হাদীছ নং
৭৬১

[৭] ছহীহ মুছলমিমে বৰ্ণনা কৰিছে,
যাকাত অধ্যায়, হাদীছ নং ১০১৭

[৮][৮] ছহীহ মুছলমিমে বৰ্ণনা কৰিছে,
যাকাত অধ্যায়, হাদীছ নং ১০১৭

[৯] ছুৰা আল-হজ্জ, আয়াত: ২৬